

Vec C-547/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

15. júl 2019

Vnútroštátny súd:

Înalta Curte de Casație și Justiție

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

13. máj 2019

Odvolatelia:

CY

Asociația «Forumul Judecătorilor din România»

Odporcovia

Inspekția Judiciară

Consiliul Superior al Magistraturii

Înalta Curte de Casație și Justiție

Predmet konania vo veci samej

Odvolania, ktoré podali Asociația Forumul Judecătorilor din România (združenie „Fórum rumunských sudcov“) a pani CY proti uzneseniu, ktoré 28. marca 2018 vyhlásil Secția pentru judecatori în materie disciplinară (ďalej len „Senát pre disciplinárne stíhanie sudcov“) pôsobiaci v rámci Consiliul Superior al Magistraturii (Najvyššia súdna rada, Rumunsko, ďalej len „CSM“), ktorým sa zamietla návrh združenia Forumul Judecătorilor din România na vstup do konania v postavení vedľajšieho účastníka konania na podporu pani CY a tiež odvolanie pani CY proti súdnemu opatreniu uvedeného disciplinárneho súdu z 2. apríla 2018, ktorým uvedený senát CSM vyhovel disciplinárnemu návrhu Inspekția Judiciară (Súdna inšpekcia, Rumunsko) podanému proti pani CY, pričom jej uložil disciplinárnu sankciu spočívajúcu v odvolaní z funkcie sudcu.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Vnútroštátny súd žiada na základe článku 267 ZFEÚ Súdny dvor o výklad článku 2 ZEÚ, článku 19 ods. 1 ZEÚ a článku 47 Charty základných práv Európskej únie

Prejudiciálna otázka

Majú sa článok 2 Zmluvy o Európskej únii, článok 19 ods. 1 rovnakej zmluvy a článok 47 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby ústavný súd členského štátu (čiže orgán, ktorý nie je podľa vnútroštátneho práva súdnou inštitúciou) zasiahol do spôsobu, akým najvyšší súd daného členského štátu vyložil a uplatnil právne predpisy so silou zákona pri zostavovaní súdnych senátov?

Uvedené ustanovenia práva Únie

Článok 2 ZEÚ a článok 19 ods. 1 ZEÚ

Článok 47 Charty základných práv Európskej únie

Uvedené vnútroštátne predpisy

Constituția României (Ústava Rumunska), hlava V s názvom „Curtea Constituțională“ (Ústavný súd) (články 142 až 147) a prvý oddiel kapitoly VI nazvanej „Autoritatea judecătorească“ (súdna moc) hlavy III s názvom „Autoritățile publice“ (orgány verejnej moci) (články 124 až 126)

Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (zákon č. 317/2004 o Najvyššej súdnej rade) opätovne uverejnený v *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 628 (Zbierka zákonov Rumunska, časť I, č. 628) z 1. septembra 2012 v znení neskorších predpisov, články 1, 3 a 37 až 39, podľa ktorých je CSM garantom nezávislosti súdnictva a v ktorých sa stanovujú štruktúra a úlohy CSM

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (zákon č. 303/2004 o postavení sudcov a prokurátorov) opätovne uverejnený v *Monitorul Oficial al României*, Časť I, č. 826 z 13. septembra 2005 v znení neskorších predpisov

- článok 98, podľa ktorého sa sudcovia a prokurátori disciplinárne zodpovedajú za porušenie služobných povinností a tiež za správanie ohrozujúce vážnosť justície,
- článok 99 písm. o), podľa ktorého je disciplinárnym previnením nedodržanie ustanovení o náhodnom pridelovaní vecí,
- článok 100 písm. e), v ktorom sa odvolanie z funkcie stanovuje ako jedna z disciplinárnych sankcií, ktoré možno uložiť sudcom a prokurátorom,
- článok 101, podľa ktorého sankcie stanovené v článku 100 ukladajú senáty CSM.

Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (zákon č. 304/2004 o organizácii súdnictva) opätovne uverejnený v *Monitorul Oficial al României*, Časť I, č. 827 z 13. septembra 2005 v znení neskorších predpisov

- článok 29, v ktorom sa vymedzujú úlohy Colegiul de conducere (ďalej len „Sudcovská rada“) Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší kasačný súd, Rumunsko, ďalej len „ICCJ“) zahŕňajúce prijatie Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă (organizačný a správny poriadok),
- články 32 a 33 o senátoch zložených z piatich sudcov, a to v príslušných po sebe nasledujúcich zneniach, ktorými sa vnútroštátny súd podrobne zaoberá v časti týkajúcej sa odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a ICCJ (organizačný a správny poriadok ICCJ), opätovne uverejnený v *Monitorul Oficial al României*, Časť I, č. 1 076 z 30. novembra 2005, v znení neskorších predpisov, články 28 a 29 týkajúce sa senátov zložených z piatich sudcov a postupu výberu sudcov do týchto senátov

Nález Ústavného súdu Rumunska č. 685 zo 7. novembra 2018, uverejnený v *Monitorul Oficial al României*, Časť I, č. 1021 z 29. novembra 2018.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Senát pre disciplinárne stížanie sudcov CSM vyhovel súdnym opatrením z 2. apríla 2018 disciplinárnemu návrhu Súdnej inšpekcie podanému proti pani CY, sudkyni pôsojacej na Curtea de Apel București (Odvolací súd v Bukurešti, Rumunsko), z dôvodu spáchania disciplinárneho previnenia podľa článku 99 písm. o) zákona č. 303/2004, pričom jej uložil sankciu odvolania z funkcie sudcu.
- 2 Disciplinárny súd dospel k záveru, že pani CY – ktorá na pojednávaní 22. januára 2016, keď sa rozhodlo o jej účasti na pojednávaní vo veci prejednávanej súdnym senátom, nariadila, hoci zákonný sudca začal v danej veci dokazovanie už na pojednávaní 30. októbra 2015 (pričom vypočul obžalovaných a schválil vykonanie dôkazov) ďalšie vypočutie, čím nezákonne odložila vydanie rozhodnutia v danej veci, rozhodla o doplnení dokazovania, zmene právnej kvalifikácie, vykonaní dôkazov v podobe dodatočných vyhlásení obžalovaných a svedkov, nariadila pojednávanie a napokon vyhlásila prvostupňový rozsudok – sa dopustila disciplinárneho previnenia podľa článku 99 písm. o) zákona č. 303/2004, keďže došlo k závažnému porušeniu ustanovení o náhodnom pridelovaní vecí.
- 3 Uznesením z 28. marca 2018 disciplinárny súd zamietol ako neprípustnú subsidiárny návrh združenia Forumul Judecătorilor din România na vstup do konania v postavení vedľajšieho účastníka konania na podporu pani CY, keďže usúdil, že sa nepreukázal skutočne existujúci a trvajúci záujem.
- 4 Združenie Forumul Judecătorilor din România a pani CY sa proti uzneseniu z 28. marca 2018 odvolali, pričom pani CY podala odvolanie aj proti súdnemu opatreniu z 2. apríla 2018; vnútroštátny súd, t. j. ICCJ, spojil uvedené odvolania na spoločné konanie.
- 5 Nálezom č. 685 zo 7. novembra 2018 (ďalej len „nález č. 685/2018“) Ústavný súd vyhovel podaniu rumunského predsedu vlády, pričom konštatoval existenciu ústavnoprávneho konfliktu medzi rumunským parlamentom a ICCJ, ktorý vznikol v dôsledku uznesení Sudcovskej rady ICCJ, a to počnúc uznesením č. 3/2014, na základe ktorých sa prostredníctvom žrebovania vyberali iba štyria z piatich členov senátov zložených z piatich sudcov, a to v rozpore s ustanovením článku 32 zákona č. 304/2004 v znení Legea nr. 255/2013 (zákon č. 255/2013). Ústavný súd nariadil, aby ICCJ vybral čo najskôr na základe žrebovania všetkých členov senátov zložených z piatich sudcov.
- 6 V nadväznosti na uvedený nález sa 9. novembra 2018 vybrali na základe uznesenia Sudcovskej rady ICCJ č. 137 z 8. novembra 2018 prostredníctvom žrebovania členovia senátov zložených z piatich sudcov na rok 2018.

- 7 Po uverejnení nálezu č. 685/2018, ku ktorému došlo 29. novembra 2018, prijal útvar CSM pre sudcov súdne opatrenie č. 1367 z 5. decembra 2018, prostredníctvom ktorého schválil ustanovenia „zabezpečujúce súlad s požiadavkami uvedenými v [náleze č. 685/2018]“.
- 8 Na účely zabezpečenia súladu so súdnym opatrením útvaru CSM pre sudcov č. 1367 z 5. decembra 2018 prijal senát, ktorý mal vo veci rozhodnúť, v zložení vyplývajúcom z uznesenia Sudcovskej rady ICCJ č. 137 z 8. novembra 2018, uznesenie z 10. decembra 2018, ktorým rozhodol o zrušení pridelenia veci, aby bolo možné predmetný spis náhodne prideliť novému senátu v zložení, ktoré sa určí žrebovaním, a to v súlade s pravidlami, ktoré schválila CSM prostredníctvom vyššie uvedeného súdneho opatrenia.
- 9 Dňa 13. decembra 2018 sa v sídle ICCJ uskutočnilo žrebovanie na účely výberu členov senátov zložených z piatich sudcov na rok 2018, v súlade so súdnym opatrením útvaru CSM pre sudcov č. 1367 z 5. decembra 2018, pričom spis týkajúci sa prejednávanej veci sa následne náhodne pridelil 3. občianskoprávnemu senátu zloženému z piatich sudcov na rok 2018 (t. j. senátu, ktorý podáva návrh na začatie prejudiciálneho konania).
- 10 V prejednávaných spojených veciach uplatnila odvolateľka CY námietku nezákonnosti zloženia súdnych senátov (na základe predpokladu, že spis sa mal odstúpiť senátu zriadenému na rok 2019), námietku nezákonnosti súdnych opatrení CSM – útvaru pre sudcov - č. 1367 z 5. decembra 2018 a č. 1535 z 19. decembra 2018 a uznesení Sudcovskej rady ICCJ č. 2/2019, 157/2018 a 153/2018, námietku nezákonnosti zastúpenia Súdnej inšpekcie, t. j. odporkyne, a námietku neústavnosti ustanovení článku 32 zákona č. 304/2004 a Ordonanța Guvernului nr. 77/2018 (nariadenie vlády č. 77/2018).
- 11 Dňa 11. februára 2019 založila pani CY, t. j. odvolateľka, do spisu žiadosť o podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 12 Pani CY uvádza, že Ústavný súd prekročil svoju právomoc, pričom porušil právo pani CY na spravodlivý proces. Ak by totiž Ústavný súd nezasiahol do činnosti najvyššieho súdu, nedošlo by podľa odvolateľky k porušeniu zásady kontinuity konajúceho senátu a daná vec by sa riadne pridelila jednému zo senátov zložených z piatich sudcov zriadených, v súlade s článkom 32 zákona č. 304/2004, v roku 2019.
- 13 Okrem toho prostredníctvom Legea nr. 207/2018 (zákon č. 207/2018) o zmene a doplnení zákona č. 304/2004 vnútroštátny zákonodarca stanovil, že disciplinárne senáty rozhodujúce vo veciach týkajúcich sa zodpovednosti sudcov a prokurátorov majú byť zložené iba zo sudcov špecializovaných v predmetnej oblasti. Účasť sudcov, ktorí nezískali špecializáciu v oblasti zodpovednosti

sudcov a prokurátorov predstavuje porušenie zákona, s tým dôsledkom, že sa zriaďuje súd v rozpore so zárukami stanovenými zákonom.

- 14 Prostredníctvom viacerých správnych opatrení CSM sa na jednej strane rozhodlo o zriadení troch senátov zložených z piatich sudcov a, na druhej strane, o ďalšom pôsobení senátov vyžrebovaných 13. decembra 2018 aj počas roka 2019, a to napriek vnútroštátnemu zákonu, podľa ktorého sa zloženie senátov zložených z piatich sudcov určí, pokiaľ ide o aktuálny kalendárny rok, prostredníctvom žrebovania, ktoré sa uskutoční začiatkom roka. Pokračovanie činnosti súdneho senátu nad rámec lehoty stanovenej zákonom predstavuje porušenie článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru [o ochrane ľudských práv] a z tohto dôvodu je v rozpore s článkom 47 Charty, čo má dôsledky na článok 2 ZEÚ.
- 15 Tým, že CSM, ktorá je správnym orgánom, uložila najvyššiemu súdu, aby postupoval určitým spôsobom, porušila zásady právneho štátu, pričom ohrozila nezávislosť a nestrannosť pri výkone súdnictva, čiže atribúty, ktoré je zákonom stanovený súd za každých okolností povinný dodržiavať.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 16 V úvode návrhu na začatie prejudiciálneho konania vnútroštátny súd opisuje vývoj príslušných ustanovení zákona týkajúcich sa senátov zložených z piatich sudcov.
- 17 Senáty zložené z piatich sudcov sa do vnútroštátnej legislatívy prvýkrát zaviedli na základe Legea nr. 202/2010 (zákon č. 202/2010), ktorým sa zmenili a doplnili články 32 a 33 zákona č. 304/2004. Takéto senáty sa zriadili v trestnej a aj v inej než trestnej oblasti samostatne od sekcií ICCJ, pričom sú poverené súdnou kontrolou v rámci najvyššieho súdu. Výber členov senátu vykonával predseda ICCJ na začiatku každého kalendárneho roka, s tým, že senát viedol predseda alebo podpredsa ICCJ alebo predseda jednej zo sekcií najvyššieho súdu.
- 18 Uznesením č. 24 z 25. novembra 2010 upravila sudcovská rada ICCJ organizačný a správny poriadok ICCJ v tom zmysle, že zaviedla pravidlo, podľa ktorého sa ďalší štyria členovia senátu zloženého z piatich sudcov, s výnimkou predsedu, nevyberajú na základe voľnej úvahy, ale náhodne prostredníctvom žrebovania.
- 19 Zákonom č. 255/2013 došlo k zmene článku 32 zákona č. 304/2004 o organizácii súdnictva, s tým dôsledkom, že pravidlo žrebovania členov senátov zložených z piatich sudcov sa zaviedlo do zákona.
- 20 V súvislosti so zjavnou nezrovnalosťou medzi článkom 32 ods. 5 zákona č. 304/2004, podľa ktorého „Senát zložený z piatich sudcov vedie v súlade s odsekom 4 predseda alebo podpredsa [ICCJ], ak je členom tohto senátu, predseda trestnej sekcie alebo, v závislosti od prípadu, vekom najstarší sudca“ a článkom 33 ods. 1 rovnakého zákona, v ktorom sa stanovovalo, že „Predseda alebo, v jeho neprítomnosti, podpredsa [ICCJ] vedie plenárne zasadnutie, senát zložený z piatich sudcov a v rámci sekcií akýkoľvek bežný senát konajúci vo

- veci“ prijala sudcovská rada ICCJ uznesenie č. 3 z 28. januára 2014 o zmene a doplnení organizačného a správneho poriadku ICCJ, ktorým sa stanovilo, že *senáty zložené z piatich sudcov vedie, v závislosti od prípadu, predseda súdu, jeden z podpredsedov, predseda trestnej sekcie alebo vekom najstarší sudca*, pričom žrebovanie sa v prípade týchto senátov týka iba ďalších štyroch členov.
- 21 Zákon č. 207/2018, ktorým sa zmenil článok 32 zákona č. 304/2004, zachoval pravidlo, podľa ktorého sudcovská rada ICCJ schvaľuje na začiatku každého roka počet a zloženie senátov zložených z piatich sudcov, a odstránil predchádzajúce nepresnosti, pričom stanovil, že žrebovanie sa má týkať všetkých členov senátu zloženého z piatich sudcov.
- 22 V nadväznosti na uvedenú legislatívnu zmenu prijala sudcovská rada ICCJ uznesenie č. 89/2018 zo 4. septembra 2018, v ktorom uviedla, že „V rámci analýzy ustanovení článku 32 zákona č. 304/2004... v súvislosti s činnosťou senátov zložených z piatich sudcov väčšinovo konštatuje, že ustanovenia nového zákona predstavujú organizačné pravidlá týkajúce sa sudcovských zborov so špecifickou úpravou, ktoré sa vytvárajú ,na začiatku každého roka‘, pričom pri neexistencii prechodných ustanovení nadobúdajú účinnosť 1. januára 2019“.
- 23 Za týchto okolností vyhlásil Ústavný súd na základe podania predsedu rumunskej vlády z 2. októbra 2018 nález č. 685/2018, v ktorom okrem iného vyhlásil, že „so zreteľom na postup ICCJ konajúceho prostredníctvom sudcovskej rady, ktorý je možné z ústavného hľadiska sťahť a ktorý vzhľadom na svoj charakter neponúka záruky v súvislosti s riadnym obnovením právneho rámca fungovania senátov zložených z piatich sudcov, je povinnosťou CSM - útvaru pre sudcov, aby na základe svojich ústavných a právnych právomocí... identifikovala zásadné riešenia, pokiaľ ide o zloženie súdnych senátov stanovené zákonom, a aby zabezpečila ich uplatňovanie“.
- 24 V nadväznosti na tento nález prijala CSM súdne opatrenia č. 1367 z 5. decembra 2018 a č. 1535 z 19. decembra 2018. Na základe uvedených súdnych opatrení ICCJ uskutočnil žrebovanie nových senátov na rok 2018, pričom tieto senáty pokračovali vo svojej činnosti aj v roku 2019, hoci, pokiaľ išlo o pridelené veci, do konca roka 2018 neprijali nijaké opatrenie, a to z dôvodu, že sa upustilo od judikatúry najvyššieho súdu uplatňovanej do tohto obdobia, podľa ktorej sa v prípade, ak senát v zložení určenom na jeden rok neprijal v konkrétnej veci do konca roka nijaké opatrenie, zloženie takéhoto senátu sa zmení a vec sa prideli sudcom vyžrebovaným pre nový kalendárny rok.
- 25 Vnútroštátny súd uvádza, že v súvislosti so zlučiteľnosťou uvedeného nálezu Ústavného súdu s článkami 2 a 19 ZEÚ a s článkom 47 Charty vyvstávajú v prejednávanvej veci viaceré problematické otázky.
- 26 Prvá problematická otázka sa týka postavenia ústavného súdu a jeho zaradenia v rámci štruktúry štátnych orgánov. Ústavný súd totiž nie je súdnou inštitúciou, pretože nie je súčasťou súdnej moci, pričom pri vymenúvaní členov tohto orgánu

zohráva významnú úlohu politický faktor, keďže podľa článku 142 ods. 3 Ústavy Rumunska, pokiaľ ide o 9 členov Ústavného súdu „troch sudcov vymenúva poslanecká snemovňa, troch sudcov senát a troch sudcov prezident republiky“. V rámci orgánu, ktorý mal rozhodnúť vo veci ústavnoprávneho konfliktu medzi súdnou a zákonodarnou mocou, preto pôsobí šesť sudcov vymenovaných zákonodarnou mocou, kým súdna moc nijakým spôsobom neprispela ku zloženiu orgánu, ktorý vo veci daného konfliktu rozhodol.

- 27 Druhá problematická otázka, ktorá vznikla v rámci konania o preskúmaní existencie ústavnoprávneho konfliktu so zákonodarnou mocou, sa týka subjektov, ktoré môžu takéto konanie iniciovať. Podľa článku 146 písm. d) Ústavy Rumunska sa príslušné konanie začína na návrh prezidenta republiky, jedného z predsedov snemovni parlamentu, predsedu vlády alebo predsedu CSM.
- 28 Vzhľadom na mimoriadne neurčitý rozdiel medzi nezákonnosťou určitého aktu a ústavnoprávnym konfliktom so zákonodarnou mocou sú splnené predpoklady na to, aby sa vo vzťahu k obmedzenej kategórii právnych subjektov podala správna žaloba alebo opravné prostriedky, ktoré sú paralelné k nástrojom súdnej ochrany stanoveným v rámci súdnych inštitúcií.
- 29 Možno konštatovať, že v prejednávanej veci ide o orgány verejnej moci sledujúce verejný záujem, na druhej strane je však potrebné poznamenať, že všetky uvedené aktívne legitimizované subjekty, okrem predsedu CSM, sú politickými orgánmi. Kombinácia uvedeného aspektu s účasťou politikov na vymenúvaní členov Ústavného súdu vedie k vytvoreniu predpokladov pre využitie predmetnej nedostatočnej úpravy na zásahy do súdnictva, a to na politické účely alebo v záujme niektorých politicky vplyvných osôb. Vnútroštátny súd v tejto súvislosti pripomína, že predseda vlády podal svoj návrh, na základe ktorého Ústavný súd vyhlásil nález č. 685/2018, v čase, keď bol predseda poslaneckej snemovne, ktorý zastával aj funkciu predsedu vládnej strany, obžalovaný v rámci trestného konania, v ktorom rozhodoval senát piatich sudcov zriadený v trestnej oblasti.
- 30 Tretia problematická otázka sa týka rozdielu medzi *nezákonnosťou* aktu/zásahu a *ústavnoprávnym konfliktom* medzi súdnou a zákonodarnou mocou. Predpokladmi „ústavnoprávneho konfliktu“, ktorý sa nedefinuje v Ústave ani v ostatných právnych predpisoch, medzi súdnou a zákonodarnou mocou“ sú v súlade s judikatúrou Ústavného súdu konkrétne úkony alebo skutky, ktorými si orgány verejnej moci prisvojujú právomoci, funkcie alebo kompetencie, ktoré podľa Ústavy patria iným verejným orgánom, alebo opomenutie orgánov verejnej moci spočívajúce vo vyhlásení nedostatku právomoci alebo v odmietnutí vykonať konkrétne úkony, ktoré sú dotknuté orgány povinné vykonať.
- 31 Vnútroštátny súd považuje za problematický spôsob, akým sa uvedené všeobecné úvahy uplatňujú na ústavnoprávny konflikt so zákonodarnou mocou. Od súdnych inštitúcií sa pri výkone ich súdnej alebo správnej činnosti vyžaduje výklad a uplatňovanie právnych predpisov prijatých zákonodarcom. Pojem „nezákonnosť“ preto spočíva v nedostatku zhody medzi výkladom súdov a vôľou

zákonodarcu. Súdne rozhodnutie, ktoré je v rozpore so zákonom, je nezákonným rozhodnutím a správny akt, ktorý je v rozpore so zákonom, je nezákonným aktom, nie výrazom „ústavnoprávneho konfliktu so zákonodarnou mocou“. Nápravu možno v takýchto prípadoch dosiahnuť použitím opravných prostriedkov alebo, v závislosti od prípadu, podaním správnej žaloby.

- 32 Ústavný súd vo vzťahu k ICCJ namieta, že sudcovská rada Najvyššieho súdu si pri prijatí uznesenia č. 3/2014, ako aj pri prijatí uznesenia č. 89/2018, privlastnila funkcie výkladu práva, ktoré sú súčasťou súdnej činnosti, t. j. funkcie patriace súdnym senátom, pričom namieta aj skutočnosť, že výklad ustanovení zákona podľa sudcovskej rady bol v rozpore s vôľou zákonodarcu. Tento spôsob konania predstavuje podľa názoru Ústavného súdu nezákonný postup najvyššieho súdu.
- 33 Vnútroštátny súd poznamenáva, že na jednej strane je ťažké porozumieť úvahe, podľa ktorej si sudcovská rada prisvojila funkcie výkladu práva, ktoré patrili súdnym senátom. S prihliadnutím na skutočnosť, že sudcovskej rade patrili zo zákona právomoci týkajúce sa zriadenia senátov zložených z piatich sudcov je zrejmé, že túto úlohu mohla splniť iba na základe výkladu príslušných ustanovení právnych predpisov. Nebolo možné ponechať výklad článku 32 zákona č. 304/2004 súdnym senátom, pretože chronologicky bolo nutné takéto senáty najprv zriadiť, čo bolo úlohou sudcovskej rady.
- 34 Z objektívneho hľadiska sa sudcovská rada nemala možnosť rozhodnúť, či poskytne alebo neposkytne výklad ustanovení článku 32 zákona č. 304/2004, ale mohla si iba zvoliť medzi rôznymi výkladmi predmetného legislatívneho textu.
- 35 Pokiaľ ide o výklad, ktorý si sudcovská rada zvolila v súvislosti s uznesením č. 3/2014, nemožno poprieť nepresnosť ustanovenia článku 32 odseku 5 v znení zákona č. 255/2013, ktorého doslovný výklad nebol obhájiteľný, pretože by viedol k vzniku odlišného režimu medzi postavením predsedu a podpredsedu ICCJ na jednej strane a postavením predsedu trestnej sekcie a vekom najstaršieho sudcu na strane druhej. Skutočnosť, že v situácii, keď právny predpis nebol jasný a vyžadoval si zosúladiť protichodné ustanovenia, si najvyšší súd prostredníctvom sudcovskej rady zvolil konzervatívny výklad uprednostňujúci zmysel a účel daného zákona, ktorý bol najbližší predchádzajúcemu legislatívnemu riešeniu, nemožno považovať za úmyselný akt smerujúci k popretiu vôle zákonodarcu.
- 36 Okrem toho Ústavný súd neurobil nič iné, než že namiesto výkladu najvyššieho súdu ponúkol vlastné riešenie týkajúce sa zosúladenia nejasných ustanovení predmetného zákona, pričom spresnenie zákonodarcu týkajúce sa iba predsedu a podpredsedu ICCJ rozšíril aj na predsedu trestnej sekcie.
- 37 Vnútroštátny súd uviedol, že výklad článku 32 zákona č. 304/2004 v znení zákona č. 207/2018, ktorý si osvojil Ústavný súd, nie je samozrejmý, pričom následne zdôrazňuje, že neexistuje nijaká skutočnosť, ktorá by svedčila v prospech myšlienky „silového prístupu“ najvyššieho súdu a „systematického odporu“ voči vôli zákonodarcu. Jednoduchý fakt, že najvyšší súd postupoval

v súlade s pôvodným výkladom v situácii, keď zákonodarca štyri roky nekonal, aby objasnil svoju vôľu, nemožno zamieňať so *systematickým* postojom popierania vôle zákonodarcu.

- 38 Vnútroštátny súd uvádza tieto podrobnosti, pretože Ústavný súd vychádza pri rozlišovaní medzi nezákonnosťou a ústavnoprávnym konfliktom so zákonodarnou mocou z predpokladu, že v danej veci dochádzalo k úmyselnému a systematickému konaniu v rozpore s vôľou zákonodarcu. Ústavný súd odkazuje na „systematické zotrvávanie ICCJ na základných predpokladoch, ktoré odporujú princípu del’by štátnej moci“.
- 39 Prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prejednávanej veci sa od Súdneho dvora predovšetkým žiada výklad pojmu „právny štát“ podľa článku 2 ZEÚ, a to s odkazom na článok 19 ZEÚ a článok 47 Charty, t. j. výklad, na základe ktorého sa určí, či v situácii, aká nastala v prejednávanej veci, možno činnosť najvyššieho súdu členského štátu kontrolovať a sankcionovať prostredníctvom zásahu orgánu, akým je rumunský Ústavný súd.
- 40 Ďalej, s prihliadnutím na skutočnosť, že Ústavný súd nariadil presun právomocí, ktoré zo zákona patrili ICCJ, z tohto súdneho orgánu na CSM, hoci Ústavný súd nie je súčasťou sústavy súdov a neplní súdne funkcie, vnútroštátny súd uvádza, že svojvoľný zásah, ktorým sa preskúmava zákonnosť činnosti ICCJ, a to v rámci konania nahrádzajúceho zákonné súdne postupy (správne žaloby, procesné námietky vznesené v rámci súdneho konania, atď.), môže mať negatívny vplyv nielen na nezávislosť súdnictva, ale aj na základy právneho štátu v zmysle, aký tomuto pojmu uvedenému v článku 2 ZEÚ prisudzuje Súdny dvor Európskej únie.